

No. 44987*

**Finland
and
Chile**

Agreement between the Republic of Finland and the Republic of Chile on social security. Santiago, 7 March 1997

Entry into force: *1 January 2008 by notification, in accordance with article 28*

Authentic texts: *English, Finnish and Spanish*

Registration with the Secretariat of the United Nations: *Finland, 10 June 2008*

**Finlande
et
Chili**

Accord de sécurité sociale entre la République de Finlande et la République du Chili. Santiago, 7 mars 1997

Entrée en vigueur : *1er janvier 2008 par notification, conformément à l'article 28*

Textes authentiques : *anglais, finnois et espagnol*

Enregistrement auprès du Secrétariat des Nations Unies : *Finlande, 10 juin 2008*

* The texts reproduced below are the original texts of the agreement as submitted. For ease of reference, they were sequentially paginated. Their final UNTS version is not yet available.

Les textes reproduits ci-dessous sont les textes authentiques de l'accord tel que soumises pour l'enregistrement. Pour référence, ils ont été présentés sous forme de la pagination consécutive. Leur version finale RTNU n'est pas encore disponible.

[ENGLISH TEXT – TEXTE ANGLAIS]

A G R E E M E N T

between the Republic of Finland and the Republic of Chile
on Social Security

The Government of the Republic of Finland and the Government of the Republic of Chile, hereinafter referred to as "the Parties"

Being desirous of regulating the relationship between the two states in the field of social security have agreed as follows:

PART I

General Provisions

Article 1

Definitions

1. For the purpose of this Agreement:

- a) "legislation" means the laws, decrees and regulations relative to the social security systems of the Parties specified in Article 2 of this Agreement;
- b) "competent authority" means, as regards Finland: The Ministry of Social Affairs and Health and, as regards Chile: The Minister of Labour and Social Welfare;
- c) "institution" means the authority or institution responsible for administering the legislation specified in Article 2 of this Agreement;
- d) "competent institution" means the institution which is responsible for providing benefits under the applicable legislation;
- e) "benefit" means any payment in cash or other benefit under the legislation defined in Article 2 of this Agreement including any additional amount, increase or supplement payable in addition to that benefit under the legislation of a Party, unless otherwise specified in this Agreement;
- f) "period of insurance" means a period of employment or self-employment, of contributions or residence, as defined or recognized as a period of insurance in the legislation under which such period has been or is deemed to have been completed, or any similar period insofar as it is recognized in the legislation of a Party as equivalent to a period of insurance;
- g) "residing" means, as regards Finland: that the person is permanently resident and has his home in Finland and that he mainly stays in Finland and, as regards Chile: what the legislation of Chile defines as such;
- h) "family member" means, as regards Finland: spouse and any child under 18 years of age as well as children under 25 years of age who are full-time students or students participating in vocational training and, as regards Chile: any person who is deemed to be a family member according to the applicable legislation;

- i) "employed person" means, as regards Finland: a person employed under the legislation concerning the Employment Pension Scheme and, as regards Chile: every person who is at the service of an employer under a subordination and dependency relationship, as well as a person considered as such by the applicable legislation;
  - j) "self-employed person" means, as regards Finland: a person self-employed under the legislation concerning the Employment Pension Scheme and, as regards Chile: every person who exercises an activity of his own and receives income therefrom.
2. Other words and expressions used in this Agreement shall have the meanings respectively assigned to them in the legislation applied.

Article 2

Applicable Legislation

1. This Agreement shall apply to the legislation governing:

A. As regards Finland:

- a) the National Pension Scheme and the Employment Pension Scheme;
- b) health care benefits for pensioners including reimbursements for medical expenses according to the Sickness Insurance Act and public health care services;
- c) employer's social security contributions as to the National Pension contribution.

B. As regards Chile:

- a) The new pension system on old-age, invalidity and survivors' pensions based on individual capitalization;
- b) the pension system on old-age, invalidity and survivors' pensions administered by the Instituto de Normalización Previsional;
- c) health care benefits for pensioners.

2. Unless otherwise agreed between the Parties, this Agreement shall also apply to future legislation codifying, replacing, amending or complementing the legislation specified in paragraph 1.
3. The competent authorities shall notify each other of the amendments to the legislation governing the social security branches specified in paragraph 1.
4. Unless otherwise provided, the application of this Agreement shall not be affected by international agreements concluded by the Parties, or such legislation of a Party that has been promulgated for the implementation of an international agreement.

Article 3

Persons Covered by this Agreement

Unless otherwise provided, this Agreement shall apply to all persons who are or have been subject to the legislation referred to in Article 2 of this Agreement, as well as persons who derive their rights from these persons.

Article 4

Equal Treatment

Unless otherwise provided in this Agreement, the following persons, while residing in the territory of a Party, shall have the same rights and obligations under the legislation of a Party as nationals of that Party

- a) nationals of the other Party;
- b) refugees, as referred to in the Convention relating to the Status of Refugees of 28 July 1951 and the Protocol of 31 January 1967 to that Convention;
- c) stateless persons;
- d) persons who derive their rights from the persons mentioned under sub-paragraphs a — c.

Article 5

Export of Benefits

1. Unless otherwise provided in this Agreement, pensions and cash benefits shall not be reduced, altered, suspended or withdrawn because the person resides in the territory of the other Party.
2. Unless otherwise provided in this Agreement, the pensions and cash benefits referred to in the preceding paragraph shall be payable to nationals of the other Party residing in the territory of a third State on the same conditions as those applicable under the legislation of the Party concerned to its own nationals residing in the territory of a third State, provided that the Party has a Social Security Agreement or a comparable instrument with that third State.
3. The provisions of paragraphs 1 and 2 of this Article shall not apply to Finnish unemployment pensions, part-time pensions or pensioners' housing allowances.

PART II

Provisions on Applicable Legislation

Article 6

General Rule

Unless otherwise provided in this Agreement, a person covered by this Agreement shall be subject to the legislation of the Party in whose territory he is employed or self-employed. As regards social security systems specified in Article 2, paragraph 1, which do not depend on employment, the person is subject to the legislation of the Party in whose territory he is resident.

Article 7

Exceptions

1. A person who:
  - a) is employed by an employer whose registered place of business is in the territory of one Party, and
  - b) is subject to the legislation of that Party, and
  - c) is sent to work in the territory of the other Party for the same employer or a related employer for a period not exceeding 3 yearsshall continue to be subject to the legislation of the former Party.
2. A person employed on board a vessel flying the flag of a Party shall be subject to the legislation of that Party provided that the employer's registered place of business is situated in the territory of that Party.
3. a) The members of a diplomatic mission and the members of a consular post of a Party shall be subject to the legislation of the sending Party, provided that they are nationals of that Party.
b) The administrative and technical staff and the service personnel of a diplomatic mission as well as the consular employees and the service personnel of a consular post of a Party are subject to the provisions of Article 6. They may, however, opt to be subject to the legislation of the first Party, provided that they are nationals of that Party. The choice shall be made within six months after the entry into force of this Agreement or after the beginning of the employment in the territory of the other Party.
c) The provisions of sub-paragraph a) shall apply accordingly to civil servants and persons deemed as such.

Article 8

Exceptions to Articles 6 and 7

On request of an employee and employer the competent authorities or the institutions authorized by them may agree on exceptions from the provisions of Articles 6 and 7 in the interest of certain persons or categories of persons.

Article 9

Application of Articles 7 — 8 to Family Members

For the application of the provisions of Article 7, paragraph 1 and paragraphs 3.a) and 3.c) and Article 8 family members accompanying an employed person and living in the same household with him, who are not employed themselves, shall be subject to the legislation of the same Party as the person.

Article 10

Insurance Contributions

The insurance contributions concerning an employed person or a self-employed person shall be payable according to the legislation of the Party subject to which he is according to this Agreement. The insurance contributions related to work and income from it shall not be payable under the legislation of the other Party.

PART III

Special Provisions Concerning the Various Categories of Benefits

Article 11

Provision of Medical Care for Pensioners

If a person is receiving pension under the legislation of a Party while resident in the territory of the other Party he shall be entitled to receive health care under the same conditions that apply to those receiving pension under the legislation of the Party in whose territory he resides.

Article 12

Special Provisions Applicable to the Finnish National Pension Scheme

1. Notwithstanding Articles 4 and 5, entitlement to and payment of benefits under the legislation concerning national pensions and general survivors' pensions shall be determined according to this Article.
2. A national of a Party residing in the territory of a Party shall be entitled to receive:
  - a) an old-age pension, if he has been resident in Finland for an unbroken period of at least 3 years after having reached the age of sixteen years;
  - b) a widow's or widower's pension, if he and the deceased person had been resident in Finland for an unbroken period of at least 3 years after having reached the age of sixteen years and the deceased was a national of a Party and resided in the territory of a Party at the time of death;
  - c) an orphan's pension, if the deceased person was a national of a Party, who had been resident in Finland for an unbroken period of at least 3 years after having reached the age of sixteen years and who resided in the territory of a Party at the time of death.
3. The amount of the pensions payable under sub-paragraphs 2. a) and 2. b) shall be proportional to the number of years of residence in Finland.

Article 13

Special Provisions Applicable to the Finnish Employment Pension Scheme

1. If the entitlement to a pension requires completion of insurance periods, the insurance periods completed in Chile on the basis of own employment shall, to the extent necessary, be taken into account, provided that the person has been subject to the Finnish Employment Pension Scheme for at least 12 calendar months during a period consisting of the year of contingency and the ten calendar years preceding it.
2. If the person does not fulfill the requirement of five years' residence under the Finnish Employment Pension Scheme concerning the entitlement to a future

pension, the insurance periods completed in Chile on the basis of own employment shall be taken into account, provided that they are not overlapping.

Article 14

Totalization of Insurance Periods in order to be Entitled to Benefits in Chile

When the legislation of Chile requires the completion of certain insurance periods for acquiring, retaining or recovering entitlement to invalidity, old-age or survivors' benefits, the periods completed under the legislation of Finland shall be added, when necessary, to the periods completed under the legislation of Chile, provided that they do not overlap.

Article 15

Application of the Chilean legislation

1. An affiliate to a Pension Fund Administrator shall finance his pension in Chile with the balance accumulated in his individual capitalization account. In case such balance is insufficient to finance a pension in the amount of the minimum pension guaranteed by the State, affiliate shall have the right to the totalization of computable periods, in accordance with Article 14, in order to be entitled to the benefit of minimum old-age or invalidity pension. Survivors' pension beneficiaries shall have the same right.
2. For the purpose of determining compliance with the requirements established in the Chilean legal provisions to obtain an anticipated old-age pension under the New Pension System, the affiliate having obtained a pension according to the Finnish legislation shall be considered as a pensioner of the pension schemes indicated in the fourth paragraph.
3. Employed person affiliated to the New Pension System in Chile may, during the time he resides in Finland, voluntarily pay contributions to the said System as if he were a self-employed person, without prejudice that this effects to his obligation to be insured and pay contributions in Finland. The affiliate who chooses to use this possibility is not obliged to pay the contributions for financing health care benefits in Chile.
4. An affiliate to the pension schemes administered by the Institution for Social

Welfare (Instituto de Normalización Previsional) shall also have the right to the computation of periods according to Article 14, in order to be entitled to the pension benefits established in the legal provisions applicable to them.

5. In the situations contemplated in paragraphs 1 and 4 above, the competent institution shall determine the amount of the benefit as if all the insurance periods had been completed under its own legislation and, for the purpose of paying the benefit, it shall calculate the part payable by it as the proportion existing between the insurance periods completed exclusively under this legislation and the total of computable insurance periods in both States. When the total insurance periods computable in both Parties exceed the period established by the Chilean legislation to be entitled to a full pension, the excess years shall be disregarded for the purposes of this calculation.
6. A person who receives pension according to the Finnish legislation shall be considered as affiliated to the social security system administered by the Institution for Social Welfare (Instituto de Normalización Previsional) for the effects of his entitlement to a pension.

PART IV

Miscellaneous Provisions

Article 16

Administrative Arrangement and Exchange of Information

The competent authorities shall:

- a) agree on the procedure for the implementation of this Agreement by means of an Administrative Arrangement;
- b) exchange information concerning measures taken for the application of this Agreement;
- c) exchange information concerning all changes in their respective legislations which may affect the application of this Agreement; and

- d) designate liaison bodies to facilitate and accelerate the implementation of this Agreement.

Article 17

Administrative Assistance

The competent authorities and institutions of the Parties shall assist each other in implementing this Agreement as if they were enforcing their own laws. This administrative assistance shall be free of charge, unless the competent authorities otherwise agree on reimbursement of certain costs.

Article 18

Medical Examinations

1. Upon request, a liaison body of a Party shall provide to a liaison body of the other Party such medical information and documentation as are available concerning the invalidity of a claimant or beneficiary.
2. Where the competent institution of a Party requires that a claimant or beneficiary who resides in the territory of the other Party shall undergo an additional medical examination, such examination shall be arranged by a liaison body of the latter Party in accordance with the rules of the institution making the arrangements and at the expense of the institution which requests the examination. In case the examination is requested by the Chilean institution the costs incurred in Finland shall be paid in equal parts by a claimant or beneficiary and the competent institution of Chile. In case of an appeal to a decision of invalidity pronounced in Chile, the costs of the new examinations as may be required shall be financed as indicated above, unless the appeal has been made by a Chilean competent institution or an insurance company, in which case such expenses shall be financed by the appellant.
3. The liaison body or competent institution of a Party, as appropriate, shall reimburse total amounts due as a result of applying the provisions of paragraph 2 of this Article upon receipt of a detailed statement of the costs incurred.

Article 19

Data Protection

Any data pertaining to private persons which in the course of the application of this Agreement are transmitted by one Party to the other shall be confidential and used exclusively for determining the entitlement to benefits under this Agreement which are specified in the request for information or related to them.

Article 20

Exemption from Taxes and Charges

1. Where the legislation of a Party provides that any claim or document is exempt, wholly or partly, from taxes, stamp duties, fees for court proceedings or registration fees, as far as the application of the legislation of that Party is concerned, the exemption shall be extended to apply also to claims and documents which are submitted under the legislation of the other Party or this Agreement.
2. Documents and certificates which are presented for purposes of this Agreement shall be exempt from authentication by diplomatic or consular authorities.

Article 21

Submission of Claims

1. Claims, notifications and appeals submitted to the competent institution of one Party shall be deemed to have been submitted to the competent institution of the other Party on the same date.
2. A claim for a benefit payable under the legislation of one Party shall be deemed to be a claim for the corresponding benefit payable under the legislation of the other Party, provided that the person concerned, within six months from submitting an application form under the legislation of the former Party, submits a claim for a corresponding benefit under the legislation of the latter Party.
3. Where, under the Finnish legislation, an additional amount is payable because of delay in processing a claim for a pension or other benefit, the claim shall,

for purposes of applying the provisions of the legislation concerning such an additional amount, be deemed to have been presented on the date when that claim, along with all necessary enclosures, has been received by the competent Finnish institution.

Article 22

Claims for Recovery

1. If the institution of a Party has paid a beneficiary a sum exceeding the entitlement of that beneficiary, the institution may within the scope and terms of the applicable legislation request the institution of the other Party to withhold a sum equivalent to the sum paid in excess from any sum payable by the latter institution to the beneficiary. The withholding by that institution shall be in compliance with the scope and terms of the applicable legislation as if reclaiming an excess sum paid by that institution itself. The institution shall transmit the sum it has withheld to the requesting institution.
2. If the institution of a Party has made advance payments for a period during which the beneficiary was entitled to benefits under the legislation of the other Party, this institution may request the institution of that other Party to withhold a sum equivalent to that advance from benefits payable by that institution to the beneficiary for the same period. The withholding by that institution shall be in compliance with the scope and terms of the applicable laws, and the sum withheld shall be transmitted to the requesting institution.
3. If social assistance has been paid in the territory of a Party to a beneficiary who for that same period is entitled to benefits under the legislation of the other Party, the institution which had provided the social assistance may, if entitled to claim recovery of payments, request the institution of the other Party to withhold a sum equivalent to the social assistance costs for the same period from the sum payable to that person. The withholding by that institution shall be in compliance with the scope and terms of the applicable legislation, and the sum withheld shall be transmitted to the requesting institution.

Article 23

Languages Used in the Application

The competent authorities, institutions and liaison bodies of the Parties may in the

application of this Agreement use the official languages of the Parties or the English language, as specified in the Administrative Arrangement.

Article 24

Currency and Method of Payment

1. Payment of any benefit in accordance with this Agreement may be made in the currency of the Party whose competent institution makes the payment.
2. If provisions designed to restrict the exchange or exportation of currencies are introduced by either Party, the Governments of both Parties shall immediately take measures necessary to insure the transfer of sums payable under this Agreement.
3. Where a person in the territory of one Party is receiving benefit under the legislation of the other Party, it shall be payable by whatever method the competent institution of the latter Party deems appropriate.

Article 25

Settlement of Disputes

1. Any dispute arising between the Parties regarding the interpretation or application of this Agreement shall be settled in consultation between the competent authorities.
2. If no agreement is reached under paragraph 1, a Party may submit the dispute to a court of arbitration, whose composition and procedure shall be agreed upon by the Parties. The decisions of the court of arbitration shall be binding and final.

PART V

Transitional and Final Provisions

Article 26

Application of this Agreement to Periods of Time Preceding its Entry into Force

1. This Agreement shall not confer any rights to receive a payment of a benefit for any period before the date of entry into force of this Agreement.
2. When determining the right to benefits under this Agreement, any period of insurance completed before the entry into force of this Agreement shall be taken into account.
3. This Agreement may be applied even to contingencies that occurred before the entry into force of this Agreement.
4. Benefits granted before the entry into force of this Agreement may upon application by the beneficiary be determined to comply with the provisions of this Agreement. Such a re-determination shall not result in any reduction in the amount of a benefit.

Article 27

Validity and Denunciation of the Agreement

1. This Agreement shall remain in force for an indefinite period.
2. Either Party may at any time denounce this Agreement. Such denunciation shall enter into force six months after the date of its notification to the other Party through the diplomatic channels.
3. If this Agreement is terminated, any right to benefits acquired in accordance with this Agreement shall be maintained.

Article 28

Entry into Force

This Agreement shall enter into force on the first day of the third month following the month in which the Parties have received the last notification from each other that they have complied with all constitutional and legal requirements necessary for the entry into force of this Agreement.

In witness whereof the undersigned, being duly authorized thereto, have signed the present Agreement.

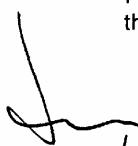
Done at Santiago on 7 March 1997 in duplicate in the Finnish, Spanish and English languages, each text being equally authentic.

For the Government of
the Republic of Finland

Ole Norrbäck
Minister for European Affairs
and Foreign Trade

For the Government of
the Republic of Chile

Jorge Torale Mar Niven
Minister of Labour and
Social Welfare

This is a true and complete copy of the Agreement between the Republic of Finland and the Republic of Chile on Social Security, done at Santiago on 7 March 1997.

The Agreement was concluded in duplicate in the Finnish, Spanish and English languages and no reservations or declarations or objections were made by the Parties thereto. The Agreement entered into force on 1 January 2008 after exchange of notifications confirming that the constitutional requirements for the entry into force of the Agreement have been complied with in accordance with the Article 28 of the Agreement. The exchange of the notifications took place on 30 October 2007.

At the Ministry of Social Affairs and Health in Helsinki on 15 May 2008.

Marja-Terttu Mäkiranta
Ministerial Counsellor, Legal Affairs

[SPANISH TEXT – TEXTE ESPAGNOL]

**CONVENIO DE SEGURIDAD SOCIAL
ENTRE
LA REPUBLICA DE FINLANDIA
Y
LA REPUBLICA DE CHILE**

**El Gobierno de la República de Finlandia y
el Gobierno de la República Chile, en adelante
las Partes**

**Animados por el deseo de regular las rela-
ciones entre los dos Estados en materia de
Seguridad Social, han convenido lo siguiente:**

**TITULO 1
DISPOSICIONES GENERALES
ARTICULO 1
DEFINICIONES**

1. - Para los fines de este Convenio:

**a) "Legislación", significa las leyes, decretos
y reglamentos relativos a los sistemas de se-
guridad social de las Partes, especificada en el
artículo 2 de este Convenio.**

**b) "Autoridad Competente", significa res-
pecto de Finlandia, el Ministerio de Asuntos
Sociales y de Salud y, en relación con Chile, el
Ministro del Trabajo y Previsión Social.**

**c) "Institución", significa la autoridad u
organismo responsable de aplicar la legisla-
ción especificada en el artículo 2 de este
Convenio.**

**d) "Institución Competente", significa el
organismo responsable de otorgar las presta-
ciones conforme a la legislación aplicable.**

**e) "Beneficio", significa cualquier pago en
efectivo u otra prestación conforme a la le-
gisación definida en el artículo 2 de este
Convenio, incluido cualquier monto, aumento
o suplemento adicional que deba pagarse
además de este beneficio conforme a la le-
gisación de una Parte, salvo disposición en
contrario.**

**f) "Período de Seguro", significa todo
período de trabajo o de trabajo independiente,
de imposiciones o residencia, definido o
reconocido como periodo de seguro en la
legislación bajo la cual se haya cumplido, así**

como cualquier período considerado por dicha legislación como equivalente a un período de seguro.

g) "Residencia", significa con respecto a Finlandia, que la persona es residente permanente, tiene su hogar en Finlandia y permanece principalmente en ese país y en relación con Chile, el significado que le asigna la legislación de Chile.

h) "Miembro de familia", significa con respecto a Finlandia, el o la cónyuge y cualquier menor de 18 años, así como menores de 25 años que sean alumnos con jornada completa o alumnos que reciban formación profesional y, en relación con Chile, toda persona que tenga dicha calidad en conformidad con la legislación aplicable.

i) "Trabajador Dependiente", significa con respecto a Finlandia, una persona que tiene una ocupación conforme a la legislación relativa al Plan de Pensiones de Trabajo y, en relación con Chile, toda persona que está al servicio de un empleador bajo un vínculo de subordinación y dependencia, así como aquella que se considere como tal por la legislación aplicable.

j) "Trabajador Independiente", significa con respecto a Finlandia, una persona que trabaja en forma independiente conforme a la legislación relativa al Plan de Pensiones de Trabajo y, en relación con Chile, toda persona que ejerce una actividad por cuenta propia por la cual percibe ingresos.

2. - Los demás términos y expresiones utilizados en este Convenio tienen el significado que les atribuye la legislación aplicable.

ARTICULO 2

LEGISLACION APLICABLE

1. El presente Convenio se aplicará a la legislación que rige:

A) En relación con Finlandia

a) El Plan Nacional de Pensiones y el Plan de Pensiones de Trabajo;

b) Las prestaciones de atención de salud para pensionados, incluidos los reembolsos por gastos médicos conforme a la Ley de Seguro de Enfermedad y Servicios de Atención de Salud Pública;

c) Las cotizaciones previsionales del empleador en relación con la cotización para la Pensión Nacional.

B) Respecto de Chile:

a) El Nuevo Sistema de Pensiones de vejez, invalidez y sobrevivencia, basado en la capitalización individual;

b) Los regímenes de pensiones de vejez, invalidez y sobrevivencia administrados por el Instituto de Normalización Previsional, y

c) Los regímenes de prestaciones de salud para pensionados.

2. Salvo disposición acordada en contrario por las Partes, el presente Convenio también se aplicará a las disposiciones legales que en el futuro complementen o modifiquen la legislación especificada en el párrafo 1.

3. Las Autoridades Competentes se notificarán las modificaciones de la legislación de cada una de las ramas de la seguridad social especificadas en el párrafo 1.

4. Salvo disposición en contrario, la aplicación de este Convenio no se verá afectada por Convenios internacionales suscritos por las Partes ni por aquella legislación de una Parte que se haya promulgado para la implementación de un convenio internacional.

ARTICULO 3

PERSONAS A QUIENES SE APLICA ESTE CONVENIO

Salvo disposición en contrario, el presente Convenio se aplicará a todas las personas que están o han estado sujetas a la legislación referida en el artículo 2 de este Convenio, así-como a las personas que deriven sus derechos de ellas.

ARTICULO 4

IGUALDAD DE TRATO

Salvo que en el presente Convenio se disponga otra cosa las siguientes personas, mientras residan en el territorio de una Parte, tendrán los mismos derechos y obligaciones que los nacionales de esa Parte:

a) los nacionales de la otra Parte;

b) los refugiados a que se refiere la Convención de 28 de Julio de 1951 relativa a la

condición de los Refugiados y el Protocolo de 31 de Enero de 1967 de esa Convención;

c) los apátridas

d) las personas que se mencionan en los párrafos a), b) y c), en la medida que derivensus derechos de esas personas.

ARTICULO 5

EXPORTACION DE BENEFICIOS

1. Salvo que en el presente Convenio se disponga otra cosa, las pensiones y los beneficios en efectivo no se disminuirán, enmendarán, suspenderán ni retendrán por el hecho de que la persona resida en el territorio de la otra Parte.

2. Salvo que en el presente Convenio se disponga otra cosa las pensiones y beneficios en efectivo a que se refiere el párrafo anterior serán pagadas a los nacionales de la otra Parte que residan en el territorio de un tercer Estado, en las mismas condiciones que la legislación de una Parte aplica a sus nacionales que residen en el territorio de un tercer Estado, siempre que esa Parte haya suscrito un Convenio de Seguridad Social o un instrumento similar con ese tercer Estado.

3. Las disposiciones de los párrafos 1 y 2 de este artículo no se aplicarán a las pensiones por desempleo y media jornada ni a las asignaciones de vivienda para los pensionados.

TITULO II

DISPOSICIONES RELATIVAS A LA LEGISLACION APPLICABLE

ARTICULO 6

REGLA GENERAL

Salvo disposición en contrario de este Convenio, la persona a quien se aplique este Convenio estará sujeta a la legislación de la Parte en cuyo territorio ejerza la actividad laboral en forma dependiente o independiente.

Tratándose de las situaciones previstas en el artículo 2, párrafo 1, que no dependen del empleo, la persona estará sujeta a la legislación de la Parte en cuyo territorio reside.

ARTICULO 7

EXCEPCIONES

1. Una persona que:

- a) *Preste servicios a un empleador cuyo domicilio social está ubicado en el territorio de una Parte, y*
- b) *Esté sujeta a la legislación de esa Parte, y*
- c) *Sea enviada a trabajar en el territorio de la otra Parte por el mismo empleador o por un empleador relacionado, durante un período que no exceda de tres años, seguirá sujeta a la legislación de la primera Parte.*

2. Una persona que preste servicios a bordo de un buque que enarbole la bandera de una Parte estará sujeta a la legislación de esa Parte, siempre que el domicilio social del empleador esté ubicado en el territorio de esa Parte.

3. a) Los miembros de una misión diplomática y los miembros de una oficina consular de una Parte estarán sujetos a la legislación de la Parte que los envia, siempre que sean nacionales de esa Parte.

b) El personal administrativo y técnico y el personal de servicio de una misión diplomática así como los empleados consulares y el personal de servicio de una oficina consular de una Parte, estarán sujetos a las disposiciones del artículo 6. Sin embargo, podrán optar por supeditarse a la legislación de la Parte que los contrata, siempre que sean nacionales de la misma. La opción deberá ejercerse dentro de los seis meses, contados desde la entrada en vigencia de este Convenio o desde la fecha de inicio del contrato de trabajo en el territorio de la otra Parte.

c) Las disposiciones de la letra a) de este artículo se aplicarán, por ende, a los funcionarios públicos y a las personas consideradas como tales.

ARTICULO 8

EXCEPCIONES A LOS ARTICULOS 6 Y 7

A petición del trabajador y del empleador, las Autoridades Competentes o las Instituciones autorizadas por éstas, podrán convenir

excepciones a las disposiciones contenidas en los artículos 6 y 7 en beneficio de determinadas personas o categorías de personas.

ARTICULO 9

APLICACIÓN DE LOS ARTICULOS 7 Y 8 A LOS MIEMBROS DE FAMILIA

Para la aplicación de las disposiciones del artículo 7, párrafos 1, 3.a) y 3.c) y del artículo 8, los miembros de familia que acompañen a un trabajador y que vivan con él en la misma casa, que no tengan una ocupación, estarán sujetos a la legislación de la misma Parte que el trabajador.

ARTICULO 10

COTIZACIONES PREVISIONALES

Las cotizaciones previsionales de un trabajador dependiente o independiente serán pagadas de acuerdo con la legislación de la Parte a la cual esté sujeto conforme a este Convenio. Las cotizaciones previsionales relacionadas con ese trabajo y los ingresos que se perciban por ése no serán pagados en virtud de la legislación de la otra Parte.

TITULO III

DISPOSICIONES ESPECIALES CONCERNIENTES A LAS DIVERSAS CATEGORIAS DE BENEFICIOS

ARTICULO 11

PRESTACIONES DE SALUD PARA PENSIONADOS

La persona que esté percibiendo una pensión conforme a la legislación de una Parte mientras reside en el territorio de la otra Parte, tendrá derecho a recibir atención de salud, conforme a la legislación de esta última Parte, en las mismas condiciones que se apliquen a las personas que perciban una pensión en virtud de la legislación de la Parte en cuyo territorio reside.

Nº 98

ARTICULO 12

DISPOSICIONES ESPECIALES APLICABLES AL PLAN NACIONAL DE PENSIONES DE FINLANDIA

1. No obstante lo dispuesto en los artículos 4 y 5, el derecho y el pago de los beneficios en virtud de la legislación relativa a pensiones nacionales y pensiones de sobrevivencia general, se determinarán conforme a este artículo.

2. Un nacional de una Parte que resida en el territorio de una Parte tendrá derecho a percibir:

a) una pensión de vejez, si hubiera residido en Finlandia por un período ininterrumpido de a lo menos 3 años después de haber cumplido los 16 años de edad;

b) una pensión de viudez, si la viuda o el viudo y la persona fallecida hubieren residido en Finlandia por un período ininterrumpido de a lo menos 3 años después de haber cumplido los 16 años de edad y la persona fallecida hubiere sido nacional de una Parte y residido en el territorio de una Parte en la fecha del deceso;

c) una pensión de orfandad, si la persona fallecida hubiere sido nacional de una Parte, residido en Finlandia por un período ininterrumpido de a lo menos 3 años después de haber cumplido los 16 años de edad y hubiere residido en el territorio de una Parte en la fecha del deceso.

3. El monto de las pensiones que deba pagarse en virtud del párrafo 2, letras a) y b) deberá ser proporcional al número de años de residencia en Finlandia.

ARTICULO 13

DISPOSICIONES ESPECIALES APLICABLES AL PLAN DE PENSIONES DE TRABAJO DE FINLANDIA

1. Si para tener derecho a percibir una pensión se requiere completar períodos de seguro, los períodos cumplidos en Chile sobre la base de su propio trabajo deberán contabilizarse en la medida necesaria, siempre que la persona haya estado afiliada al Plan de Pen-

siones de Trabajo de Finlandia a lo menos 12 meses calendario durante un período comprendido entre el año en que se produjo la contingencia y los diez años calendario que le preceden.

2. Si la persona no cumpliera con el requisito de cinco años de residencia, estipulado en el Plan de Pensiones de Trabajo de Finlandia para tener derecho a percibir una pensión en el futuro, se deberán contabilizar los períodos de seguro cumplidos en Chile sobre la base de su propio trabajo, siempre que dichos períodos no se superpongan.

ARTICULO 14

TOTALIZACION DE PERIODOS DE SEGURO PARA TENER DERECHO A BENEFICIOS EN CHILE

Cuando la legislación de Chile exija cumplir determinados períodos de seguro para adquirir, mantener o recuperar el derecho a los beneficios de pensiones de vejez, invalidez o sobrevivencia, los períodos cumplidos conforme a la legislación de Finlandia deberán sumarse, cuando sea necesario, a los períodos cumplidos bajo la legislación de Chile, siempre que éstos no se superpongan.

ARTICULO 15

APLICACION DE LA LEGISLACION DE CHILE

1. Un afiliado a una Administradora de Fondos de Pensiones financiará su pensión en Chile con el saldo acumulado en su cuenta de capitalización individual. Cuando éste fuere insuficiente para financiar pensiones de un monto al menos igual al de la pensión mínima garantizada por el Estado, el afiliado tendrá derecho a la totalización de períodos computables de acuerdo al artículo 14 para acceder al beneficio de pensión mínima de vejez o invalidez. Igual derecho tendrán los beneficiarios de pensión de sobrevivencia.

2. Para los efectos de determinar el cumplimiento de los requisitos que exigen las disposiciones legales chilenas para pensionarse

anticipadamente en el Nuevo Sistema de Pensiones, se considerarán como pensionados de los regímenes previsionales indicados en el párrafo cuarto, los afiliados que hayan obtenido pensión conforme a la legislación de Finlandia.

3. El trabajador que se encuentre afiliado al Nuevo Sistema de Pensiones en Chile, podrá enterar voluntariamente en dicho Sistema cotizaciones previsionales en calidad de trabajador independiente durante el tiempo que resida en Finlandia, sin perjuicio de cumplir además, con la legislación de Finlandia relativa a la obligación de cotizar. El trabajador que opte por hacer uso de este beneficio quedará exento de la obligación de enterar la cotización destinada al financiamiento de las prestaciones de salud en Chile.

4. Los imponentes de los regímenes de pensión administrados por el Instituto de Normalización Previsional, también tendrán derecho al cómputo de períodos en los términos del artículo 14 para acceder a los beneficios de pensión establecidos en las disposiciones legales que les sean aplicables.

5. En las situaciones contempladas en los párrafos 1 y 4 anteriores, la Institución Competente determinará el valor de la pensación como si todos los períodos de seguro hubieren sido cumplidos conforme a su propia legislación y, para efectos del pago del beneficio, calculará la parte de su cargo como la proporción existente entre los períodos de seguro cumplidos exclusivamente bajo esa legislación y el total de períodos de seguro computables en ambos Estados. Cuando la suma de períodos de seguro computables en ambas Partes exceda el período establecido por la legislación chilena para tener derecho a una pensión completa, los años en exceso se desecharán para efectos de este cálculo.

6. Se considerará que una persona que perciba pensión conforme a la legislación de Finlandia es imponente activo respecto de los regímenes administrados por el Instituto de Normalización Previsional, para los efectos de tener derecho a una pensión.

TITULO IV
DISPOSICIONES VARIAS
ARTICULO 16

**ACUERDO ADMINISTRATIVO E
INTERCAMBIO DE INFORMACION**

Las Autoridades Competentes deberán:

- a) Convenir en el procedimiento para implementar este Convenio mediante un Acuerdo Administrativo;
- b) Intercambiar información relativa a las medidas que se adopten para aplicar este Convenio;
- c) Intercambiar información relativa a todos los cambios en sus respectivas legislaciones que pudieren afectar la aplicación de este Convenio; y
- d) Designar Organismos de Enlace para facilitar y acelerar la implementación de este Convenio.

ARTICULO 17
ASISTENCIA ADMINISTRATIVA

Las Autoridades e Instituciones Competentes de las Partes se asistirán mutuamente en la implementación de este Convenio, como si estuvieran aplicando sus propias leyes. La asistencia administrativa será gratuita, a menos que las Autoridades Competentes convengan en el reembolso de determinados gastos.

ARTICULO 18
EXAMENES MEDICOS

1. Previa solicitud, el Organismo de Enlace de una Parte deberá proporcionar al Organismo de Enlace de la otra Parte aquella información y documentación médica de que disponga respecto de la invalidez de un solicitante o beneficiario.

2. Cuando la Institución Competente de una Parte exija que un solicitante o beneficiario que resida en el territorio de la otra Parte sea sometido a un examen médico adicional, dicho examen será ordenado por un Organismo de

Enlace de esta última Parte en conformidad con las normas de la institución que haga las gestiones al respecto y será efectuado a expensas de la institución que solicite el examen. En el caso que el examen sea solicitado por la institución chilena, los gastos en que se incurra en Finlandia serán pagados por partes iguales por el solicitante o beneficiario y la Institución Competente de Chile. Cuando se reclame del dictamen de invalidez emitido en Chile, los costos de los nuevos exámens que pudieren exigirse serán financiados según lo indicado precedentemente, salvo que la reclamación la hubiere efectuado una Institución Competente chilena o una compañía de seguros, en cuyo caso tales gastos serán financiados por el reclamante.

3. El Organismo de Enlace o Institución Competente de una Parte, según proceda, deberá reembolsar los montos totales adeudados, derivados de la aplicación de las disposiciones del párrafo 2 de este Artículo, una vez que reciba un estado de los gastos en los que hubiere incurrido.

ARTICULO 19

PROTECCION DE INFORMACION

Cualquier información relacionada con particulares que una Parte envíe a la Otra, deberá ser confidencial y usada exclusivamente para determinar el derecho a los beneficios conforme a este Convenio, que se especifiquen en la solicitud de información, o relativa a ellos.

ARTICULO 20

EXENCION DE IMPUESTOS Y CARGOS

1. Cuando la legislación de una Parte disponga que cualquier solicitud o documento está, total o parcialmente, exenta de impuestos, derechos de timbre, costas por trámites judiciales o derechos de registro, en lo que a la aplicación de la legislación de esa Parte se refiere, la exención se aplicará también a las solicitudes y documentos que sean presentados conforme a la legislación de la otra Parte, o a este Convenio.

2. Los documentos y certificados que sean presentados para los fines de este Convenio no requerirán la legalización de las autoridades diplomáticas o consulares.

ARTICULO 21

PRESENTACION DE SOLICITUDES

1. Se considerará que las solicitudes, notificaciones y apelaciones presentadas a la Institución Competente de una Parte han sido presentadas a la Institución Competente de la otra Parte en la misma fecha.

2. Se considerará que una solicitud de beneficios que deba pagarse en virtud de la legislación de una Parte, es una solicitud del beneficio correspondiente, pagadero conforme a la legislación de la otra Parte, siempre que la persona interesada, dentro de 6 meses de haber presentado un formulario de solicitud conforme a la legislación de la primera Parte, presente una solicitud de la prestación correspondiente, conforme a la legislación de la última Parte.

3. Cuando, en virtud de la legislación de Finlandia, deba pagarse un monto adicional a raíz de la demora en la tramitación de una solicitud de pensión u otra prestación, para los fines de aplicar las disposiciones de la legislación relativa a dicho monto, se considerará que la solicitud ha sido presentada en la fecha en que esa solicitud, junto con todos los documentos anexos necesarios, haya sido recibida por la Institución Competente de Finlandia.

ARTICULO 22

SOLICITUDES DE DECOLUCION

1. Si la institución de una Parte hubiere pagado a un beneficiario una suma que exceda de la cantidad estipulada para el derecho de ese beneficiario, la institución podrá, dentro del marco y términos de la legislación aplicable, solicitar a la institución de la otra Parte que retenga una cantidad, equivalente a la suma pagada en exceso, de cualquier suma que deba pagar esta última institución al beneficiario. La retención por parte de esa institución deberá efectuarse en conformidad

con la legislación aplicable como si se tratare de la recuperación de una suma pagada en exceso por esa misma institución. La institución deberá remitir la suma que haya retenido a la institución solicitante.

2. Si la institución de una Parte hubiere efectuado pagos anticipados, durante un período en el cual el beneficiario tenía derecho a recibir beneficios conforme a la legislación de la otra Parte, dicha institución podrá solicitar a la institución de esa otra Parte que retenga una suma equivalente a ese anticipo, de los beneficios que esa institución deba pagar al beneficiario, durante el mismo período. La retención por parte de esa institución deberá efectuarse en conformidad con la legislación aplicable, y la suma retenida deberá enviarse a la institución solicitante.

3. Si de hubiere pagado asistencia social en el territorio de una Parte a un beneficiario que durante ese mismo período tenga derecho a beneficios conforme a la legislación de la otra Parte, la institución que hubiere prestado la asistencia social podrá, si tuviere derecho a solicitar recuperación de pagos, solicitar a la institución de la otra Parte que retenga una suma equivalente a los costos de asistencia social, durante el mismo período pagado a esa persona. La retención por parte de esa institución deberá efectuarse en conformidad con la legislación aplicable, y la suma retenida deberá enviarse a la institución solicitante.

ARTICULO 23

IDIOMAS USADOS EN LA APLICACION DE ESTE CONVENIO

Las Autoridades Competentes, Instituciones y Organismos de Enlace de las Partes podrán, en la aplicación de este Convenio, usar los idiomas oficiales de las Partes o el idioma inglés, según se especifique en el Acuerdo Administrativo.

ARTICULO 24

MONEDA Y FORMA DE PAGO

1. El pago de cualquier beneficio en conformidad con este Convenio podrá efectuarse en la moneda de la Parte cuya Institución Competente realice el pago.

2. Si cualquiera de las Partes introdujere disposiciones para restringir el intercambio o exportación de monedas, los Gobiernos de ambas Partes adoptarán de inmediato las medidas que sean necesarias para asegurar la transferencia de las sumas que deban pagarse conforme a este Convenio.

3. Cuando una persona, en el territorio de una Parte, esté percibiendo un beneficio conforme a la legislación de la otra Parte, éste deberá pagarse en cualquier forma que la Institución Competente de la última Parte considere adecuado.

ARTICULO 25

REGULACION DE CONTROVERSIAS

1. Cualquier controversia que surja entre las Partes con respecto a la interpretación o aplicación de este Convenio deberá ser resuelta mediante negociaciones entre las Autoridades Competentes.

2. Si no se llegare a ningún acuerdo conforme al párrafo 1, cualquiera de las Partes podrá someter la controversia a un Tribunal Arbitral, cuya composición y procedimiento serán acordados por las Partes. Las resoluciones del Tribunal Arbitral serán obligatorias y definitivas.

TITULO V

DISPOSICIONES TRANSITORIAS Y FINALES

ARTICULO 26

APLICACION DE ESTE CONVENIO RESPECTO DE PERIODOS ANTERIORES A SU ENTRADA EN VIGENCIA

1. El presente Convenio no conferirá ningún derecho a percibir el pago de un beneficio durante cualquier período anterior a su entrada en vigencia.

2. Para determinar el derecho a beneficios conforme a este Convenio, se considerarán los períodos de seguro cumplidos con anterioridad a su entrada en vigencia.

3. Este Convenio podrá aplicarse incluso a las contingencias acaecidas con anterioridad a su entrada en vigencia.

4. Previa solicitud del beneficiario, los beneficios otorgados con anterioridad a la entrada en vigencia de este Convenio podrán revisarse en conformidad con las disposiciones de éste. Dicha revisión no podrá significar ninguna disminución del monto del beneficio.

ARTICULO 27

VIGENCIA Y DENUNCIA DEL CONVENIO

1. Este Convenio tendrá vigencia por tiempo indefinido.

2. Cualquiera e las Partes podrá denunciar en cualquier fecha el presente Convenio. Dicha denuncia producirá sus efectos después de seis meses contados desde la fecha de la notificación a la otra Parte a través de la vía diplomática.

3. Si el presente Convenio termina, se mantendrá el derecho a los beneficios adquiridos en conformidad con éste.

ARTICULO 28

ENTRADA EN VIGENCIA

El presente Convenio entrará en vigencia el primer dia del tercer mes siguiente a aquél en que se haya recibido la última notificación de las Partes de que se han cumplido todos los requisitos constitucionales y legales necesarios para dicha vigencia.

EN TESTIMONIO DE LO CUAL, los infrascritos, debidamente autorizados para ello han firmado el presente Convenio.

HECHO en duplicado en Santiago, el día 7. de marzo de 1997, en idiomas finés, español e inglés, siendo todos los textos igualmente auténticos.

**POR EL GOBIERNO DE LA
REPUBLICA DE FINLANDIA**

Ole Norrback
Ministro de Asuntos Europeos y de
Comercio Exterior

**POR EL GOBIERNO DE LA
REPUBLICA DE CHILE**

Jorge Arrate Mac Niven
Ministro del Trapajo y Previsión Social

[FINNISH TEXT – TEXTE FINNOIS]

**SOPIMUS
SOSIAALITURVASTA SUOMEN
TASAVALLAN JA
CHILEN TASAVALLAN VÄLILLÄ**

Suomen tasavallan hallitus ja Chilen tasavallan hallitus jäljempänä "sopimuspuolet"

toivomuksenaan säännellä valtioiden väliset suhteet sosiaaliturvan alalla, ovat sopineet seuraavasta:

I OSA

Yleiset määräykset

1 artikla

Määritelmät

1. Tässä sopimuksessa

a) "Lainsäädäntö" tarkoittaa lakeja, asetuksia ja määräyksiä, jotka koskevat 2 artiklassa mainittuja sopimuspuolten sosiaaliturvajärjestelmien aloja.

b) "Toimivaltainen viranomainen" tarkoittaa Suomen osalta sosiaali- ja terveysministeriötä ja Chilen osalta työ- ja sosiaaliministeriötä.

c) "Laitos" tarkoittaa viranomaista tai laitosta, jolle kuuluu tämän sopimuksen 2 artiklassa mainitun lainsäädännön täytäntöönpano.

d) "Toimivaltainen laitos" tarkoittaa laitosta, jolle kuuluu sovellettavan lainsäädännön mukaisten etuuksien myöntäminen.

e) "Etuus" tarkoittaa kaikkia tämän sopimuksen 2 artiklassa mainitun lainsäädännön mukaisia rahasuorituksia tai muita etuuksia mukaan lukien kaikki sopimuspuolen lainsäädännön mukaisesti kyseiseen etuuteen maksettavat lisät tai korotukset, jollei tässä sopimuksessa toisin määrätä.

f) "Vakuutuskausi" tarkoittaa työskentelykausia työntekijänä tai yrityjänä, maksu- tai asumiskausia siten kuin ne on määritelty tai tunnustettu vakuutuskausiksi siinä lainsäädännössä, jonka mukaisesti ne on täytetty tai

niitä pidetään täytettyinä, samoin kuin kaikkia vastaavia kausia, jotka sopimuspuolen lainsääädännössä rinnastetaan vakuutuskausiin.

g) "Asuminen" tarkoittaa Suomen osalta, että henkilöllä on varsinaisen asunto ja koti Suomessa ja että hän pääasiallisesti oleskelee Suomessa, ja Chilen osalta Chilen lainsääädännössä määriteltyä asumista.

h) "Perheenjäsen" tarkoittaa Suomen osalta puolisoa ja alle 18-vuotiaita lapsia sekä sellaista alle 25-vuotiasta lasta, joka opiskelee päätoimisesti tai on ammatillisessa koulutuksessa, ja Chilen osalta henkilöä, jota pidetään perheenjäsenenä sovellettavan lainsääädännön mukaisesti.

i) "Työntekijä" tarkoittaa Suomen osalta henkilöä, joka on työeläkejärjestelmää koskevan lainsääädännön alainen työntekijä, ja Chilen osalta jokaista henkilöä, joka on työnantajan palveluksessa alaisuus- ja riippuvuussuhteessa samoin kuin henkilöä, jota pidetään työntekijänä sovellettavan lainsääädännön mukaisesti.

j) "Yrittäjä" tarkoittaa Suomen osalta henkilöä, joka on työeläkejärjestelmää koskevan lainsääädännön alainen yrittäjä, ja Chilen osalta jokaista henkilöä, joka harjoittaa omaa toimintaa ja saa siitä tuloja.

2. Muilla tässä sopimuksessa käytetyillä käsitteillä ja ilmaisuilla on se merkitys, joka niille on annettu kyseisen sopimuspuolen sovellettavassa lainsääädännössä.

2 artikla

Sovellettava lainsääädäntö

1. Tätä sopimusta sovelletaan lainsääädäntöön, joka koskee

A. Suomen osalta

a) kansaneläkejärjestelmää ja työeläkejärjestelmää

b) eläkeläisten sairaanhoitoetuksia mukaan lukien sairausvakuutuslain perusteella maksuttavat sairaanhoitokorvaukset ja julkisen terveydenhuoltojärjestelmän palvelut

c) työnantajan sosiaaliturvamaksua kansaneläkemaksun osalta.

B. Chilen osalta

a) uutta yksilöllisiin säästöpääomiin perustuvaan vanhuus-, työkyvyttömyys- ja perhe-eläkejärjestelmään

b) Instituto de Normalización Previsional hallinnoimaa vanhuus-, työkyvyttömyys- ja perhe-eläkejärjestelmään

c) eläkeläisten sairaanhoitoetuksia.

2. Jollei sopimuspuolten välillä toisin sovita, tätä sopimusta sovelletaan myös tulevaan lainsäädäntöön, jolla koonnetaan, korvataan, muutetaan tai täydennetään 1 kappaleessa mainittua lainsäädäntöä.

3. Toimivaltaiset viranomaiset ilmoittavat toisilleen lainsäädännön muutoksista, jotka koskevat 1 kappaleessa mainittuja sosiaaliturvan aloja.

4. Jollei toisin määrätä, tämän sopimuksen soveltamisessa ei oteta huomioon sopimuspuolten tekemiä kansainvälistä sopimuksia tai sopimuspuolen sellaista lainsäädäntöä, joka johtuu kansainväisen sopimuksen täytäntöönpanosta.

3 artikla

Henkilöt, joihin sopimusta sovelletaan

Jollei toisin määrätä, tätä sopimusta sovelletaan kaikkiin 2 artiklassa tarkoitetun lainsäädännön piiriin kuuluviin tai kuuluneisiin henkilöihin sekä henkilöihin, jotka johtavat oikeutensa näistä henkilöistä.

4 artikla

Yhdenvertainen kohtelu

Jollei tässä sopimuksessa toisin määrätä, seuraavilla sopimuspuolen alueella asuvilla henkilöillä on samat sopimuspuolen lainsäädännön mukaiset oikeudet ja velvollisuudet kuin kyseisen sopimuspuolen omilla kansalaissa:

a) toisen sopimuspuolen kansalaiset

b) pakolaiset, joita tarkoitetaan pakolaisten oikeusasemaa koskevassa 28 heinäkuuta 1951

tehyssä yleissopimuksessa ja 31 tammikuuta 1967 tehyssä siihen liittyvässä pöytäkirjassa
c) valtiottomat henkilöt,
d) henkilöt, jotka johtavat oikeutensa kohdissa a-c mainituista henkilöistä.

5 artikla

Etuuksien maksaminen ulkomaille

1. Jollei tässä sopimuksessa toisin määritää, eläkkeitä ja muita rahasuorituksia ei saa vähenyttää, muuttaa, keskeyttää tai peruuttaa sen vuoksi, että etuudensaaja asuu toisen sopimuspuolen alueella.

2. Jollei tässä sopimuksessa toisin määritää, edellisessä kappaleessa tarkoitettut eläkkeet ja muut rahasuoritukset maksetaan kolmannen valtion alueella asuville toisen sopimuspuolen kansalaisille samoin edellytyksin kuin sopimuspuolen lainsäädännön mukaan maksetaan kolmannen valtion alueella asuville tämän sopimuspuolen kansalaisille, jos tällä sopimuspuolella on kyseisen valtion kanssa sosiaaliturvasopimus tai vastaava järjestely.

3. Tämän artiklan 1 ja 2 kappaleen määräyksiä ei sovelleta Suomen työttömyyseläkkeeseen, osa-aikaeläkkeeseen tai eläkkeensäajien asumistukeen.

II OSA

Sovellettavaa lainsäädäntöä koskevat määräykset

6 artikla

Pääsääntö

Jollei tässä sopimuksessa toisin määritää, henkilö, johon tätä sopimusta sovelletaan, kuuluu sen sopimuspuolen lainsäädännön piiriin, jonka alueella hän työskentelee tai toimii yrityjänä. Kun on kysymys 2 artiklan 1 kappaleessa mainituista sosiaaliturvan aloista, jotka eivät ole riippuvaisia työskentelystä, henkilö kuuluu sen sopimuspuolen lainsäädännön piiriin, jonka alueella hän asuu.

7 artikla

Poikkeukset

1. Henkilö, joka

a) on työsuhteessa työnantajaan, jonka kotipaikka on sopimuspuolen alueella ja

b) kuuluu sen sopimuspuolen lainsäädännön piiriin ja

c) lähetetään työhön toisen sopimuspuolen alueelle saman työnantajan tai työnantajaan sidoksissa olevan työnantajan työhön, joka kestää enintään kolme vuotta

pysyy ensiksi mainitun sopimuspuolen lainsäädännön piirissä.

2. Henkilö, joka työskentelee sopimuspuolen lipun alla purjehtivalla aluksella, kuuluu tämän sopimuspuolen lainsäädännön piiriin edellyttäen, että työnantajan kotipaikka on sen sopimuspuolen alueella.

3. a) Sopimuspuolen diplomaattisen tai konsuliedustuston jäsenet kuuluvat lähettävän sopimuspuolen lainsäädännön piiriin, silloin kun he ovat tämän sopimuspuolen kansalaisia.

b) Sopimuspuolen diplomaattiedustuston hallinnolliseen ja tekniseen henkilökuntaan ja palveluskuntaan kuuluviin samoin kuin konsuliviranomaisen toimihenkilöihin ja palveluskuntaan kuuluviin sovelletaan 6 artiklan määräyksiä. He voivat kuitenkin valita kulumisen ensiksi mainitun sopimuspuolen lainsäädännön piiriin, jos he ovat tämän sopimuspuolen kansalaisia. Valinta on tehtävä kuuden kuukauden kulussa siitä päivästä, jona tämä sopimus tulee voimaan tai kyseinen työskentely alkaa toisen sopimuspuolen alueella.

c) Tämän kappaleen a-kohdan määräyksiä sovelletaan vastaavasti virkamiehiin ja sellaisina pidettäviin henkilöihin.

8 artikla

Poikkeukset 6 ja 7 artiklaan

Työnantajan ja työntekijän pyynnöstä toimivaltaiset viranomaiset tai näiden valtuutamat laitokset voivat sopia poikkeksista 6 ja 7

artiklan määräyksiin tiettyjen henkilöiden tai henkilöryhmien eduksi.

9 artikla

7—8 artiklan soveltaminen perheenjäseniin

7 artiklan 1 kappaletta ja 3 kappaleen a- ja c-kohtaa sekä 8 artiklaa sovellettaessa työntekijän mukana seuraavat ja samassa taloudessa asuvat perheenjäsenet, jotka eivät itse työskentele, kuuluvat saman sopimuspuolen lainsäädännön piiriin kuin edellä tarkoitettu henkilö.

10 artikla

Vakuutusmaksut

Työntekijää tai yrittäjää koskevat vakuutusmaksut maksetaan sen sopimuspuolen lainsäädännön mukaisesti, jonka piiriin hän tämän sopimuksen mukaan kuuluu. Työhön ja siitä saatuihin tuloihin liittyviä vakuutusmaksuja ei makseta toisen sopimuspuolen lainsäädännön mukaisesti.

III OSA

Eri etuusryhmiä koskevia erityismääräyksiä

11 artikla

Eläkeläisten sairaanhoitoetuudet

Jos henkilö saa eläkettä sopimuspuolen lainsäädännön mukaisesti asuessaan toisen sopimuspuolen alueella, hänellä on oikeus sairaanhoitoetuksiin samoin edellytyksin kuin niillä, jotka saavat eläkettä hänen asuinmaansa lainsäädännön mukaisesti.

12 artikla

Suomen kansaneläkejärjestelmää koskevat erityismääräykset

1. Sopimuksen 4 ja 5 artiklan estämättä tämän artiklan määräysten mukaisesti määrätään sopimuspuolen alueella asuvan henkilön oikeudesta kansaneläkelain ja perhe-eläkelain mukaiseen eläkkeeseen sekä niiden maksamisesta.

2. Sopimuspuolen alueella asuvalla sopimuspuolen kansalaisella on oikeus saada

a) vanhuuseläkettä, jos hän 16 vuotta täytettyään on asunut yhtäjaksoisesti vähintään kolmen vuoden ajan Suomessa

b) leskeneläkettä, jos hän ja vainaja 16 vuotta täytettyään ovat asuneet yhtäjaksoisesti vähintään kolmen vuoden ajan Suomessa ja jos vainaja oli sopimuspuolen kansalainen ja asui kuollessaan sopimuspuolen alueella

c) lapseneläkettä, jos vainaja oli sopimuspuolen kansalainen, joka 16 vuotta täytettyään oli asunut yhtäjaksoisesti vähintään kolmen vuoden ajan Suomessa ja joka asui kuollessaan sopimuspuolen alueella.

3. Niiden eläkkeiden määrä, jotka maksetaan 2 kappaleen a- ja b-kohdan perusteella, suhteutetaan Suomessa asuttujen vuosien lukumäärään.

13 artikla

Suomen työeläkejärjestelmää koskevat erityismääräykset

1. Jos oikeus eläkkeeseen edellyttää vakuutuskausien täyttämistä, näihin kausiin rinnastetaan tarvittaessa Chilen lainsäädännön mukaan oman työn perusteella täytetyt vakuutuskaudet, jos henkilö on ollut eläketapahtumavuoden ja sitä välittömästi edeltänei-

den kymmenen kalenterivuoden aikana vä-hintään 12 kalenterikuukautta Suomen työ-eläkelainsäädännön alaisessa työssä.

2. Jos henkilö ei täytä Suomen työeläkejär-jestelmässä olevaa viiden vuoden asumisai-kavaatimusta, joka koskee oikeutta tulevan ajan eläkkeeseen, hänen oman työnsä perus-teella täyttämänsä vakuutuskaudet Chilessä rinnastetaan asumisaikoihin Suomessa, jol-leivät ne ole päälekkäisiä.

14 artikla

Vakuutuskausien laskeminen yhteen, jotta ne oikeuttavat etuuksiin Chilessä

Silloin kun Chilen lainsääädäntö edellyttää tiettyjen vakuutuskausien täyttämistä, jotta henkilö saavuttaisi, säilyttäisi tai saisi uudelleen oikeuden työkyvyttömyys-, vanhuus- tai jälkeenjäänciden etuuksiin, Suomen lainsää-dännön mukaisesti täytetyt kaudet lisätään tar-vittaessa Chilen lainsääädännön mukaan täy-tettyihin kausiin, jos ne eivät ole päälekkäisiä.

15 artikla

Chilen lainsääädännön soveltaminen

1. Eläkekassan jäsen rahoittaa eläkkeensä Chilessä varoilla, jotka kertyvät hänen omalle yksilölliselle eläketililleen. Jos tällaiset varat eivät riitä rahoittamaan eläkettä valtion takaaman vähimmäiseläkkeen määräisenä, henkilöllä on 14 artiklan mukaisesti oikeus laskea yhteen huomioon otettavat kaudet saadakseen oikeuden vanhuus- tai työkyvyttö-mysseläkkeen vähimmäismäärään. Perhe-eläkkeen saajilla on sama oikeus.

2. Kun päätetään, täyttääkö henkilö Chilen lainsääädännössä määritellyt vaatimukset uuden eläkejärjestelmän mukaisen varhennetun

vanhuuseläkkeen saamiseksi, henkilöä, joka saa Suomen lainsäädännön mukaista eläkettä, pidetään 4 kappaleessa tarkoitettun eläkejärjestelmän piiriin kuuluvana eläkeläisenä.

3. Työntekijä, joka kuuluu Chilen uuden eläkejärjestelmän piiriin, voi Suomessa asuessaan vapaaehtoisesti maksaa vakuutusmaksuja kyseiseen järjestelmään ikäään kuin hän olisi itsenäinen ammatinharjoittaja, ilman että tämä vaikuttaa hänen velvollisuuteensa olla vakuutettu ja maksaa vakuutusmaksuja Suomessa. Vakuutettu, joka haluaa käyttää tästä mahdollisuutta, ei ole velvollinen maksamaan Chilen sairaanhoitoetuksien rahoittamiseen tarkoitettuja vakuutusmaksuja.

4. Chilen sosiaaliturvalaitoksen (*Instituto de Normalización Previsional*) hallinnoiman eläkejärjestelmän piiriin kuuluvalla on myös oikeus laskea kaudet 14 artiklan mukaisesti ollakseen oikeutettu häneen sovellettavien lainsäädösten mukaisiin eläke-etuksiin.

5. Edellä 1 ja 4 kappaleessa tarkoitetuissa tilanteissa toimivaltainen laitos määrittelee etuuden määrän ikäään kuin kaikki vakuutuskaudet olisi täytetty sen oman lainsäädännön mukaisesti; etuuden maksamiseksi se laskee maksettavaksi tulevan osan pelkästään oman lainsäädännön mukaan täytettyjen kausien sekä molempien valtioiden huomioon otettavien vakuutuskausien kokonaismäärän suhteessa. Jos kummankin sopimuspuolen huomioon ottamien vakuutuskausien kokonaismäärä ylittää sen Chilen lainsäädännössä määritellyn kauden, joka oikeuttaa täyneen eläkkeeseen, ylimääräisiä vuosia ei oteta laskettavaessa huomioon.

6. Henkilö, joka saa Suomen lainsäädännön mukaista eläkettä, katsotaan eläkeoikeuden osalta sosiaaliturvalaitoksen (*Instituto de Normalización Previsional*) hallinnoiman sosiaaliturvajärjestelmän piiriin kuuluvaksi henkilöksi.

IV OSA

Erinäisiä määräyksiä

16 artikla

Toimeenpanosopimus ja tietojenvaihto

Toimivaltaiset viranomaiset

a) sopivat tämän sopimuksen toimeenpanoa koskevasta menettelystä toimeenpanosopimuksella

b) vaihtavat tietoja soveltamista koskevista toimenpiteistä, joihin ne ovat ryhtyneet

c) vaihtavat tietoja lainsäädäntönsä muutoksista, jotka saattavat vaikuttaa sopimuksen soveltamiseen ja

d) nimeävät yhteyselimiä tämän sopimuksen soveltamisen helpottamiseksi ja nopeuttamiseksi.

17 artikla

Hallinnollinen apu

Sopimuspuolten toimivaltaiset viranomaiset ja laitokset toimeenpannessaan tätä sopimusta antavat toisilleen apua ikään kuin ne soveltaisivat omaa lainsäädäntöään. Tällainen hallinnollinen apu on maksutonta, jolleivät toimivaltaiset viranomaiset joidenkin kustannusten korvaamisesta toisin sovi.

18 artikla

Lääkärintarkastukset

1. Sopimuspuolen yhteyselin toimittaa pyynnöstä toisen sopimuspuolen yhteyseli-melle sellaiset hallussaan olevat lääketieteelliset tiedot ja asiakirjat, jotka koskevat hakijan tai etuudensaajan työkyvyttömyyttä.

2. Jos sopimuspuolen toimivaltainen laitos edellyttää, että jälkimmäisen sopimuspuolen alueella asuvalle hakijalle tai etuudensaajalle tehdään lisälääkärintutkimus, toisen sopimuspuolen yhteyselin järjestää tällaisen tut-

kimuksen järjestelyt toteuttavan laitoksen noudattamien sääntöjen mukaan tutkimusta pyytäneen laitoksen kustannuksella. Jos tutkimusta on pyytänyt chileläinen laitos, Suomessa aiheutuneet kustannukset maksaa hakija tai etuudensaaja ja Chilen toimivaltainen laitos tasaosin. Jos kyse on muutoksenhausta Chilessä annettuun työkyvyttömyyspäättöseen, mahdollisesti vaadittavien uusien tutkimusten kustannuksista vastataan edellä olevan mukaisesti, ellei muutosta ole hakenut Chilen toimivaltainen viranomainen tai vakuutusyhtiö, jolloin kustannukset maksaa muutoksenhakija.

3. Tapaiksittain joko sopimuspuolen yhteyselin tai toimivaltainen viranomainen korvaa tämän artiklan 2 kappaleen määräysten soveltamisesta aiheutuvat kustannukset saatuaan yksityiskohtaisen kustannuserittelyn.

19 artikla

Tietosuoja

Kun tästä sopimusta sovellettaessa toimitetaan sopimuspuolelta toiselle yksityishenkilöä koskevia tietoja, ovat kaikki tiedot luottamuksellisia, ja niitä käytetään vain ratkaisissa oikeutta sopimuksessa tarkoitettuihin ja tietopyynnössä mainittuihin tai niihin liittyviin etuksiin.

20 artikla

Veroista ja maksuista vapautuminen

1. Jos sopimuspuolen lainsäädännössä on määrätty hakemusten ja asiakirjojen vapauttamisesta veroista, leimaveroista, oikeudenkäynti- tai rekisteröintimaksuista tai niiden alentamisesta, kun kysymys on tämän sopimuspuolen lainsäädännön soveltamisesta, on se ulotettava koskemaan myös hakemuksia ja asiakirjoja, jotka annetaan toisen sopimuspuolen lainsäädännön tai tämän sopimuksen mukaan.

2. Tätä sopimusta sovellettaessa kysymykseen tulevat asiakirjat tai todistukset eivät tarvitse diplomaattisen tai konsuliviranomaisen vahvistamista.

21 artikla

Hakemusten jättäminen

1. Sopimuspuolen toimivaltaiselle laitokselle jätetty hakemus, ilmoitus tai muutoksenhakukirjelmä katsotaan samanaikaisesti jätetyksi myös toisen sopimuspuolen toimivaltaiselle laitokselle.

2. Sopimuspuolen lainsääädännön perusteella maksettavaa etuutta koskevaa hakemusta pidetään sellaisena hakemuksena, joka koskee toisen sopimuspuolen lainsääädännön perusteella maksettavaa vastaavaa etuutta, silloin kun asianomainen henkilö kuuden kuukauden kuluessa ensiksi mainitun sopimuspuolen lainsääädännön mukaisen hakemuslomakkeen jättämisestä tekee toisen sopimuspuolen lainsääädännön mukaista vastaavaa etuutta koskevan hakemuksen.

3. Kun lasketaan Suomen lainsääädännön perusteella maksettavaa korotusta eläkkeen tai muun etuuden viivästymisajalta, hakemus katsotaan viivästykorotusta koskevaa lainsääädäntöä sovellettaessa jätetyksi silloin, kun se on saapunut tarpeellisine liitteineen toimivaltaiselle suomalaiselle laitokselle.

22 artikla

Takaisinperintä

1. Jos sopimuspuolen laitos on maksanut etuudensaajalle etuutta enemmän kuin mihin tällä on oikeus, tämä laitos voi lainsääädäntönsä mukaisin edellytyksin ja rajoituksin pyytää toisen sopimuspuolen laitosta pidättämään liikaa maksetun määrän etuudensaajalle maksamastaan määrästä. Tämän laitoksen suorittaman pidättämisen tulee tapahtua sen soveltaman lainsääädännön rajoissa ja ehdoin ikään kuin kysymys olisi tämän laitoksen liikaa maksaman määrän takaisinpe-

rinnästä. Laitos siirtää pidättämänsä summan vaatimuksen esittäneelle laitokselle.

2. Jos sopimuspuolen laitos on maksanut ennakkoa ajalta, jolta etuudensaajalla on oikeus saada vastaavaa etuutta toisen sopimuspuolen lainsäädännön mukaan, voi tämä laitos pyytää toisen sopimuspuolen laitosta pidättämään ennakkoa vastaan määrään siitä määrästä, jonka laitos maksaa etuudensaajalle samalta ajalta. Tämän laitoksen suorittaman pidättämisen tulee tapahtua sen soveltamien lakiens rajoissa ja ehdoin ja pidätetty summa siirretään vaatimuksen esittäneelle laitokselle.

3. Jos henkilö on saanut sosiaalihuoltoetutta sopimuspuolen alueella ajalta, jolta hänellä on oikeus saada toisen sopimuspuolen lainsäädännön mukaisia etuuksia, voi sosiaalihuoltoa antanut laitos, jos sillä on oikeus takaisinperintää maksuista, pyytää toisen sopimuspuolen laitosta pidättämään sosiaalihuoltoetutta vastaan määrään henkilölle maksamastaan määrästä. Tämän laitoksen suorittaman pidättämisen tulee tapahtua sen soveltamien lakiens rajoissa ja ehdoin ja pidätetty summa siirretään vaatimuksen esittäneelle laitokselle.

23 artikla

Soveltamisessa käytettävät kielet

Sopimuspuolten toimivaltaiset viranomaiset, laitokset tai yhteyselimet voivat tätä sopimusta soveltaessaan käyttää sopimuspuolten virallisia kieliä tai toimeenpanosopimuksessa määritellyllä tavalla englannin kieltä.

24 artikla

Valuutta ja maksutapa

1. Tämän sopimuksen mukainen etuus voidaan maksaa sen sopimuspuolen valuutassa, jonka toimivaltainen laitos suorittaa maksun.

2. Jos jompikumpi sopimuspuoli ottaa käyttöön valuutan vaihtamista tai vientiä rajoittavia määräyksiä, molempien sopimuspuolten hallitusten on välittömästi ryhdyttävä tarpeellisiin toimenpiteisiin tämän sopimuksen perusteella maksettavien rahasummien siirron varmistamiseksi.

3. Jos sopimuspuolen alueella oleskeleva henkilö saa toisen sopimuspuolen lainsäädännön mukaista etuutta, se maksetaan jälkimmäisen sopimuspuolen toimivaltaisen laitoksen tarkoituksemukaiseksi katsomalla tavalla.

25 artikla

Erimielisyyksien ratkaiseminen

1. Tämän sopimuksen tulkinnasta tai soveltamisesta syntyvät erimielisyydet sopimuspuolten välillä ratkaistaan toimivaltaisten viranomaisten välillä neuvotteluilla.

2. Jollei yhteisymmärrykseen päästä 1 kap paleessa mainitulla tavalla, sopimuspuoli voi alistaa erimielisyyden ratkaistavaksi välimesoikeudessa, jonka kokoonpanosta ja menettelytavoista sopimuspuolet sopivat keskenään. Välimiesoikeuden päätökset ovat sitovia ja lopullisia.

V OSA

Siirtymä- ja loppumääräyksiä

26 artikla

Sopimuksen soveltaminen voimaantuloa edeltävään aikaan

1. Tämä sopimus ei anna oikeutta etuuden saamiseen sen voimaantuloa edeltävältä ajalta.

2. Ennen sopimuksen voimaantuloa täytetyt vakuutuskaudet otetaan huomioon määrättääessä oikeudesta etuuksiin tämän sopimuksen perusteella.

3. Sopimusta voidaan soveltaa myös ennen sen voimaantuloa sattuneisiin vakuutustapahumiin.

4. Ennen sopimuksen voimaantuloa myönnetyt etuudet voidaan etuudensaajan hake-muksesta tarkistaa vastaamaan tämän sopimuksen määräyksiä. Tällainen tarkistaminen ei saa johtaa etuuden määrään vähenemiseen.

27 artikla

Sopimuksen voimassaolo ja irtisanominen

1. Tämä sopimus on voimassa toistaiseksi.

2. Kumpikin sopimuspuoli voi milloin tahansa sanoa sopimuksen irti. Jos sopimus irtisanotaan, se lakkaa olemasta voimassa kuuden kuukauden kuluttua siitä, kun irtisanomisesta on diplomaattiteitse ilmoitettu toiselle sopimuspuolelle.

3. Jos tämä sopimus lakkaa olemasta voimassa, sopimuksen perusteella saadut oikeudet pysyvät voimassa.

28 artikla

Toiminta

Tämä sopimus tulee voimaan sitä kuukautta kolmantena seuraavan kuukauden ensimmäisenä päivänä, jolloin sopimuspuolet ovat vastaanottaneet toisiltaan jälkimmäisen ilmoituksen siitä, että ne ovat täyttäneet kaikki perustuslailliset ja oikeudelliset vaatimuk-sensa, jotka ovat tarpeen tämän sopimuksen voimaantulolle.

Tämän vakuudeksi ovat allekirjoittaneet, asianmukaisesti siihen valtuutettuina, allekirjoittaneet tämän sopimuksen.

Tehty Santagiussa 7 päivänä maaliskuuta 1997 kahtena kappaleena suomeksi, espan-jaksi ja englanniksi, ja kaikki tekstit ovat yhtä todistusvoimaiset.

Suomen tasavallan hallituksen puolesta

**Ole Norrback
Eurooppa-asioiden ja
ulkomaankauppaministeri**

**Chilen tasavallan hallituksen
puolesta**

**Jorge Arrate Mac Niven
Työ- ja sosiaaliministeri**